

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00 Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

МІЖНАРОДНЯ ВИСТАВА ПРЕСИ.

В старинному німецькому місті над Райном відбувається зараз міжнародна вистава преси. Навіть сама вистава так і називається "ПРЕСА".

Вистава відкрилася 12. травня цього року й відбуватиметься через ціле літо. Це одна з перших того роду вистав в історії існування й розвитку преси. Кельн стане цього літа місцем праці багатьох мільйонів туристів усього світу, бо вистава буде одною з найцікавіших нашого часу.

Зміст вистави — як пишуть радянські газети — передбачається дуже широкий — вона повинна відбити ролю преси, як "рупор суспільної думки", а також показати історію преси від димової сигналізації дикунів до сучасних газет-ведетів на 150 сторін. На виставі також буде демонстровано ріжні галузі промисловости, звязані з періодичним друком — виробництво паперу, електротехнічну й поліграфічну промисловість, вдосконалені друкарські машини, виробництво фарб тощо.

В часі відкриття вистави ще не всі держави надіслали свої експонати, а деякі не закінчили ще навіть своїх павільонів. Розміри вистави, як пишуть газети, велетенські. Вистава обіймає площу в 500,000 квадратних метрів. В центрі площі "Будинок Держав", в якому зосереджено експонати майже всіх держав світу. Тут також "Будинок Конгресів", де в часі вистави будуть відбуватися численні з'їзди й конференції. В цьому будинку відбувся вже з'їзд "Друзів Радянського Союзу". Над тою будівлею є вежа на 80 метрів висока — "вежа преси", — де на найвищому поверсі міститься ресторан, звідки можна дивитися на краєвиди Кельна. По окремих будинках влаштовано музейний й культурно-освітній відділи.

"Будинок Держав" займає 14,000 квадратних метрів площі й побудований у формі підкови, на обох кінцях якої розташувалися одна проти другої — Радянський Союз і Злучені Держави, а між ними інші держави.

Буржуазія, виставляючи свою пресу-та її досягнення, про класово-капіталістичний її характер і не згадує. Капіталістичні держави демонструють свою пресу як засіб єднання народів, як силу, що служить громадянству й висловлює його настрої. Американці що "духову ідею" вбирають ще в тіло реклами.

Зовсім інакше ставиться до цієї проблеми Радянський Союз. Для него преса — це засіб організації трудящих мас, це могутній чинник соціалістичного будівництва. Радянський Союз, показуючи свою пресу, не затаює її класового характеру, але показує її як знаряддя класової боротьби. Радянські експонати розданожені в тому плані, що він показує, яку ролю відіграла преса в революції, а яку тепер відіграє в будівництві електрифікації, промисловости й поліпшуванні сільського господарства. Показано звязок преси з робітничими, селянськими й червоноармійськими кореспондентами.

Україна, як найбільша після С.Р.С.Р. союзна республіка, виступає з окремими експонатами. Особливий інтерес являють ті експонати, що характеризують розвиток національного друку на Україні, ролю преси в українській промисловости, зокрема Донбасу та будови промисловости на нових соціалістичних засадах (електрифікація, Дніпрельстан).

Відвідувачі кажуть, що радянський павільон найцікавіший. Коли Німеччина на виставі хвалиться великою художньою своєю пресою, з якою ніяка інша держава не може конкурувати, то Злучені Держави хвалиться своїми велетенськими друкарнями машинами. Злучені Держави збудували на виставі цілу зразкову редакцію, де перед очима присутніх відбувається цілий процес творення газет.

Так міжнародна преса в Кельні демонструє свій кольосальний розвиток й свою сучасну силу. Як і в життя, так і на тій виставі зустрілася преса двох класів, двох протилежних ідей і стремлень. Навоже вже така нездара, як католицька лівійська "Нова Зоря", а й та розпалалася, що більшовики зрозуміли силу преси й "на наших очах..." завойовували нею наперед опінію... потому здискредитували всі позитивні сили, загорнули шість част світа.

"Нова Зоря" тяжко нарікає за "Католицьке Цайтунг"-ом, яка виходить якраз в Кельні, в місті світової вистави преси, що католицька віра й церква не має сильної преси, що в неї "ворожа й байдужна (!?) преса забирає... найлучших редакторів і співробітників". І "Католицьке Цайтунг", а за нею й "Нова Зоря", приходять до такого сумного висновку, що католицьким егомосціям прийдесть замкнутися в захристіях і "навіть найлучші думки будуть засуджені на безплідність, бо борожа паперова стіна відгородить церкву від народних мас".

Як бачимо, самі католицькі егомосці признаються, що сучасна сила преси перевищила силу бога. І щоб врятувати таке безрадне становище, католицька преса кличе своїх одновірців забути за все й солідарно стати на оборону своєї преси, яка під ніяким зглядом не видержить конкуренції ворожої й "байдужної" преси.

Що то за "байдужна" преса — ми не знаємо, але під ворожою пресою егомосці розуміють в першу чергу пресу працюючих, силу й значіння якої вони побачили на виставі в Кельні. До того часу вони її не добачували. Вони кожного дня спокійньо "складали" більшовицьку владу, в гіршому випадку проорокували її за два-три дні, а найдали за тиждень — смерть, а тут нараз побачили себе замкненими в захристі в оплаканому стані.

Оскільки ми знаємо, то егомосці трохи передають куті меду. Католицизм має сильну пресу й кожної хвили, головне в часі класової боротьби, його дуже радо й безплатно підтримає "байдужна" преса. А от працюючим, робітникам і фармерам, справді треба стало дбати про поширювання й підтримування своєї преси. Про це йому найкраще каже ви-

става преси в Кельні. За винятком Радянського Союзу, працюючі цілого капіталістичного світа не демонструють там сили своєї преси. Силу своєї преси демонструє там буржуазія, класка гнобительська і демонструє її як зброю найлучшу зброю, хоч на зверх прикриває її безкласовим плащиком.

Неуставно й всіма засобами робітництво й фармерство, що бореться за краще життя, повинно будувати свою пресу — будувати доти, аж доки не задемонструє її як свою найлучшу зброю перемоги.

В ЯКИХ УМОВИНАХ БОРЯТЬСЯ АМЕРИКАНСЬКІ МАЙНЕРІ.

(Стаття Анни Луїзи-Стронг.)

У вуглевих копалинах Злучених Держав відбувається, говорючи по суті, горожанська війна. Ця війна поки що не відбувається на інтересах американських великанів — капіталістів і цікавить вашінгтонський уряд лише в звязі з недалекими президентськими виборами, коли потрібні голоси майнерів. Ця війна безмілосердним тиском падає на майнерів і на їх родини, які примушені жити в целятах, або на швидко збитих бараках в голоді. Одночасно воца дотикає інтереси місцевих майновласників, а дрібніших з них провадить до банкрутства. Великі майновласники, які мають можливість закрити свої копалини в тих місцевостях, де страйкують організовані майнери і висувати ті копалини, де працюють неорганізовані робітники.

Загально-ж — це війна між майновласниками й майнерами за заробітну платню, відповідно до урівня американського життя. У своїй боротьбі проти майновласників майнери терплять від зрадників у своїх рядах які є під охороною правого крила. Один мій знайомий майнер дістав в часі страйку працю в сталівні. Довідавшись про арештування сімох майнерів з його юні, він сказав форманові, що хорий і пішов з роботи. Він виривч з тюрми своїх товаришів, заставивши свою хату. І що-ж? Його власні товариші по юні донесли форманові, що він пішов з роботи не тому, що хорий, але щоб викупити з тюрми своїх товаришів. Ці донощики також страйкували, але вони були з табору лівисів, а визволені з тюрми майнери належали до лівого крила.

Зрадничка тактика керовників майнерської юні Луїса покинула до життя організації під назвою "Рятуйте юнію". Головним клічем її є організування і витягнення до страйку всіх неорганізованих майнерів поудневих дистриктів. Луїс відповів пресепіям — виключив з юні всіх, хто брав участь в конвенції або співчував її клічам.

Урядники Луїса, маючи до розпоряджності допомоговий фонд, відмовляють допомогу родинам тих робітників, які прилучилися до програми "Рятуйте юнію". Вони відмовляють допомогу цілим місцевим юніям, відомим як прогресивні. Юні організації "Рятуйте юнію" владється надзвичайними зусиллями прилучити до страйку яких 16,000 неорганізованих робітників, то це дає можливість Луїсові заклячити умову з майновласниками для такого самого числа юнійних робітників в іншій копалині; ці робітники негідно стають до роботи на шкodu тим, які вийшли на страйк із солідарности до тих самих страйкерів.

Одночасно у всіх страйкових дистриктах йде боротьба між страйкерами й місцевими поліцією. Вуглеві компанії утримують велике число поліції крім державної. І компанії й держава поліція поборює страйкерів, особливо з лівого крила.

Кулемети, карабіни, бомби з ідким газом і інші "удосконалення" військової техніки щедро використовуються поліцією проти страйкерів. Для кінної поліції спеціально вивчають коней кусати страйкерів, брати під ноги. Газети багато пишуть про ці насильства.

Насильства над майнерами. В Огайо арештовано було шість майнерів. Тоді жінки zorganizували демонстрацію коло тюрми. Поліція приго-

вилася до прийаття. Жінок запрошено було в середину тюрми, мовляв, щоб переконати, що їх чоловікам в тюрмі нічого злого не робиться. Як тільки жінки зайшли в тюрму, їх замкнуло в камери — 51 осіб, й перетримано кілька днів. Місцеві буржуазні газети описували це, як "цікавий" факт і подали навіть ілюстрацію арештованих "наймолодших пташенят", двох тринадцятилітніх дівчат та п'ятьох матерей з дітьми на руках, до яких допустили дітей тільки після довгих переговорів.

Характерний випадок стався в місті Експорт, де на заклик комітету "Рятуйте юнію" застрайкувало багато "неорганізованих робітників". Це випадок типичний для горожанської війни, яка тут відбувається. В 6-й годині, коли коло входу до копалини зібралось поперх 30 страйкерів-пикетчиків, поліція зажадала, щоб вони розійшлися, кинувши на доріжку зброю з ідким газом. Страйкері відповіли камінням. З обох боків були потерпівші, але найбільше з боку страйкерів. За годину на автомобілях приїхало багато поліції. Вискочили з автомобіля, поліція без всякого попередження почали бити перехожих вулицями. Побили до крові клерка із склепу, старика, що вже кілька днів не працює. Його побили на веранді його власної хати.

Переглядаючи питебурзькі буржуазні газети, надібаю в них багато повідомлень такого змісту: "Суддя Юз підписав наказ про виселення 400 майнерських родин з Кадису". "Арештування не спинили масових пикетувачів в Дон-Глен. Випущені з тюрми робітники пішли впрот на пикети. 600 душ загородили дорогу, а один чоловік, стоячи на підвищенні, кричав в мегафон накази, наслідуючи шерифа". "Недалеко Монтор 26 жінок розігнала поліція при допомозі бомб з ідким газом. Один кінний поліціант в'їхав конем в товпу й сказав своєму коневі: "Вкусю що жуку". Кінь вкусив жінку за вухо". "Поліція арештувала 10 майнерів в Трїдедлі, які не хотіли забратися з пикетування залізничі".

"Мезонтанні 25 жінок майнерів напали на 200 чоловіків (тобто страйколомів), які очікували на автобуси, що мали завезти їх на місце праці. Вони били чоловіків в обличчя, кидали на них посудю". Після такого повідомлення про виступ 25 жінок проти 200 мушун годі дивуватися слову одного шерифа, що сказав: "Присутні жінки в ліній пикетів напевно означає заворушення".

Читаво далі: "Два поліціанти розігнали товпу около 100 пикетчиків. Чоловіки, жінки й діти приєдналися до демонстрації. Сім жінок арештовано коло майни за насильство. Одну жінку арештовано в Ковердей за поширювання страйкової літератури". "В Авелі група жінок напала на трїдедлі-юнійного урядника, що не хотів дати допомоги родинам майнерів з лівого крила. Вони забрали гроші, призначені для допомоги й розділили між собою. Було покликано поліцію". "Державний комішнер заявляє, що за останніх кілька тижнів арештовано поперх 200 осіб в Ділонвія за пикетування. Дві жінки подрпали й покули урядників". "Поліція замкнула зібрання організації "Рятуйте юнію", хоч минулої неділі в тому самому приміщенні відбулось

зібрання правого крила без перешкод". "В біжці коло Кадиза поранено кілька осіб. Коли револьверні стріли не заставили товпу розійтися, кинено бомбу з ідким газом". Ще більш обурюючі, чим ці насильства, є випадки глумлення над робітниками з боку судів. Я наведу один випадок, про який повідомляли буржуазні газети без коментарів. Два майнері вступили до юні й вийшли на страйк, йдучи за покляком "Рятуйте юнію". Одному з них належали гроші від компанії, а другий лишив свого малолітнього сина дома, яка належала до компанії і о-

бидва вони лишили в тій-же хаті свій одяг. Тож щоб забрати свої річі, вони підійшли до сторожа на компанійній території і пояснили. Той дозволив їм піти й забрати свої річі. Через кілька хвилин другий сторож, побачивши їх на компанійній території, арештував. Суддя засудив їх за це по \$12.50 кари, а що вони не мали грошей, то запакував їх в тюрму.

В таких тяжких обставинах відбувається горожанська війна у вуглевих дистриктах Злучених Держав, війна по суті партизанська, покищо без ріжних малолітнього сина дома, яка належала до компанії і о-

Питебург, Травень 1928.

ПАРК БЕЗРОБІТНИХ.

(Малій фейлетон.)

Говорив мені недавно один мій партійний товариш, тобто дійсний член Партії Безробітних Робітників Канади, опинившись перед перекорою, із-за якої офісовий клерк прогосовував крикливим голосом: "Не лізьте всі!.. Є праця на три дні для десятків робітників. Тому що робота досить важка — ірештено мають найсильніші особи!" Безробітні ущушли.

Містер Спайдер, виберіть собі споміж них яких вам треба — звернувся клерк до червоного добродія, що кризь окуляри глядів діловито маленькими червоними оченятами на товпу безробітних.

Не знаю, як хто задивляється на цю справу, про яку говорив мені мій товариш по безробітці, але я заінтересований нею зовсім так, як міська рада зі своїми комісіями долею безробітних. Одно мушу йому признати, що досить влучно вибрав Селкірк парк на перейменування на "парк Безробітних".

Зайдіть будем у цей парк (в неділю приїжджають фармерські хлопці й дівчата на "гуд-тайм"), то й побачите, що в йому самі безробітні. І то не як якісь новики, що перед кількома днями чи неділями стали членами партії безробітних. Де там! Це переважно самі старші партійники — лідери, сама, так би сказати, сметанка партійних працівників безробітних і ту переважно такі, що в місяць по минулорічних жнивях остали без середників до життя і досить нетерпеливо очікували й очікують майбутніх, цьогорічних жнив.

Як приїде часом до такого старого партійника безробітний новик, що недавно дістав "лейд-оф" із "секції" чи з "гену" та нарікає, що тяжко жити, то той тільки посміхнеться: "А я вже от майже рік, як дістав "лейд-оф", а живу й досі".

Коли-ж клятий живіть істи впоминається — скаржиться новик. "Оце, бач, і штука, що якби не той живіть, то ми ліпше почувалися-б, як всі Форди, Рокефелери, Торнтони, Луїси, і всякі інші буржі разом... Але ти, неборачу, не журися! Наші голодні жолудки поробили їх мільонерами, то й ці самі жолудки пороблять їх небабки такими, як ми під теперішню пору — нуждарями". Нас вирятує це, що наші жолудки не вибагливі й приймають все, що їм дається. — Мовляв: воина не воина, шоби кинка повна. — До живих перетеримо, а по живих — хто зна чи не наступлять інші живих, наші живих...

А оше перед кількома днями зайшов я в Селкірк парк, сів на лавку та й думаю, коли то вже наступить ліквідація, або хоч реорганізація Партії Безробітних Робітників Канади — аж чую під корчем голос: "Ну, і чого ти вуркочиш. Вдоволься тим, що дають. — Коли-б до живих — відзняється другий голос. — Чекай же, нім кобила здохне, то й сам богу духа віддаси. — Ах, дурний... Перебули гірше, перебудем і ліпше. Вже зеленина... — сердився другий.

Зачувши розмову моїх однопартійців, підійшов я до корчів.

— Що нового, товариші? Чому лається? — питаю. — Та оце, бачиш, він свого живота лає, що істи впоминається — відповів один з лежачих під корчем.

— Воркотить і воркотить як сипарський бас до секшенменів — сердився другий. — Як же йому і не сердитись, Василю, коли він чує, як пани та підпани горляють, що в Канаді добробут — а ти його водою наливаєш та салатом напихаєш. От, бачиш, кривда йому, тому й воркотить і протестує, як ото ми іноді перед міською радою — реготався другий.

— А щоб ти до "поркчанців" сміявся — заляв Василь. — І до пирогів — додав я, і ми всі три засміялись. Тимчасом сходилися до нас інші партійні товариші, що гріли до сонця голодні животини і під їхні воркотіння мріяли про найлучші живих і про ті другі, про які мріє кожний безробітний і всякий свідомий робітник, що це до якогось часу має змогу проливати свій піт і зуживати свою силу ради піднесення добробуту капіталістичних себаритів.

Ми завели розмову про це саме, про що вони перед хвилиною мріяли.

Виходить, що я погоджуюся з моїм товаришем по безробітці, що Селкірк-парк повинен називатися парком Безробітних — тільки уважаю за без потрібне вислати петицію до міської ради, щоб вона його перейменувала. Я не приписую найменшої вартости всему тому, що є "офіційне" в будь-якій капіталістичній країні — а мій товариш, як думає інакше — то хай пробує... Без жадних офіційних перейменувань Селкірк-парк у Вінніпегу є вже "фактично" парком Безробітних, — а "правно" — та що там "правно"! Хіба "правно" — "правно" і т. д. в капіталістичній державі не належить до категорії "офіційного", що не принорить користі, лише шкodu працюючій класі!

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.

Своїй.